

022/5/28

នៅចំពោះមុខការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ១៧)
ដាក់ទៅ: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ថ្ងៃដាក់: ថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩
ភាគីអ្នកដាក់: សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី
ភាសាដើម: អង់គ្លេស ជាភាសាដើម
ប្រភេទឯកសារ: សាធារណៈ

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de réception): ..... 12 / 03 / 2009 .....
ម៉ោង (Time): ..... 09 : 25 .....
មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវឯកសារ/Case File Officer/L'agent chargé du dossier ..... SANN RADA .....

សំណើ ជាបន្ទាន់របស់លោក អៀង សារី សុំឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត PAULUS FALKE
ផ្តល់ភស្តុតាងគោសលវិច្ឆ័យ នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់ ស្តីពី
ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន នៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩
និង
សំណើសុំការបម្រើច្បាប់ជាក់លាក់ឯកសារជាបន្ទាន់

អ្នកដាក់ឯកសារ:
សហមេធាវី
លោក អាង ឧត្តម
លោក Michael G. KARNAVAS

ឯកសារច្បាប់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date/Date de certification): ..... 12 / MAR / 2009 .....
មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវឯកសារ/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... C.A. Fay .....

អ្នកទទួលឯកសារ:
ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
លោក ប្រាក់ គឹមសាន
លោក ន័យ ថុល
លោក ហួត វុទ្ធី
លោកស្រី Katinka LAHUIS
លោក Rowan DOWNING
សហព្រះរាជអាជ្ញា:
លោកស្រី ជាលាង
លោក Robert PETIT

តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ (“មេធាវីការពារ”) ដោយអនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង៣១(១) និង៣១(១០) តទៅនេះ លោក អៀង សារី សូមសំណូមពរដោយក្តីគោរពមេត្តាចាត់តាំងលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Paulus Falke ជាអ្នកជំនាញផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ និងកោះអញ្ជើញឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការដេញដោល ផ្ទាល់មាត់ នៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ខាងមុខនេះ។

I. សេចក្តីផ្តើម

1. មេធាវីការពារបានស្នើសុំឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ដែលជាមន្ត្រីសុខាភិបាលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំនៅមន្ទីរឃុំយ៉ាងរបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ សម្រាប់អតីតយូហ្គោស្លាវី (ICTY UNDU) ពិនិត្យមើលរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រនានារបស់លោក អៀង សារី ឡើងវិញ។¹
2. លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke បានពិនិត្យរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រទាំងអស់នេះរួចហើយ ព្រមទាំងបានរៀបចំរបាយការណ៍សង្ខេបមួយ ដែលត្រូវបានដាក់ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងរួចទៅហើយ² ដោយអនុលោមតាមសំណើសុំរបស់មេធាវីការពារ ដែលក្នុងសំណើនោះ មេធាវីការពារក៏បានស្នើសុំឱ្យ

¹ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជំនាញ ចុះថ្ងៃទី ៥ មីនា ២០០៨ ។ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជំនាញ ចុះថ្ងៃទី៩ តុលា ២០០៨ ។ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, របាយការណ៍កោសល្យវិច័យផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជំនាញ ចុះថ្ងៃទី១៤ ឧសភា ២០០៨ ។ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ចុះថ្ងៃទី២៨ មករា ២០០៨ ។ របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ចុះថ្ងៃទី៩ កុម្ភៈ ២០០៨។ របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ចុះថ្ងៃទី៧ មីនា ២០០៨ ។ របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ចុះថ្ងៃទី២៤ ធ្នូ ២០០៨ ។ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី សំណុំរឿងលេខ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ដែលចេញដោយវេជ្ជបណ្ឌិត នេត្រ ផល្លា ចុះថ្ងៃទី១១ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ។

² រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, សេចក្តីណែនាំដល់ភាគីទាំងអស់ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើរបស់ អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យដាក់បន្ថែមរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Paulus Falke ទៅក្នុងសំណុំរឿង និងបានស្នើសុំការអនុញ្ញាតឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Paulus Falke ផ្តល់ភស្តុតាង តាមរយៈបណ្តាញវីដេអូនៅក្នុងសវនាការ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩, នៅថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌ ២ ។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩^៣ ។

- 3. លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke បានបង្ហាញជូនមេធាវីការពារនូវឆន្ទៈ និងលទ្ធភាពពេលវេលារបស់គាត់ ក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់តាមរយៈបណ្តាញវីដេអូ ស្តីពី ខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍របស់គាត់ ប្រសិនបើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះផ្តល់ការជូនដំណឹងបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីឱ្យគាត់រៀបចំចាត់ចែង ពេលវេលាដ៏មមាញឹករបស់គាត់^៤។
- 4. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានច្រានចោលសំណើរបស់មេធាវីការពារ ស្នើសុំឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ផ្តល់ភស្តុតាង ដោយការយល់ឃើញថា សំណើនោះគឺ “ដើម្បីស្តាប់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ក្នុងនាម ជាសាក្សី គឺមិនមែនសំណើសុំចាត់តាំងគាត់ជាជំនាញនោះទេ។ ភស្តុតាងដែលគាត់អាចផ្តល់ជូនគឺមាន លក្ខណៈប្រយោល^៥”។
- 5. ក្នុងពេលនេះ មេធាវីការពារស្នើសុំឱ្យតែងតាំងលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ជាអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រ និង កោះអញ្ជើញគាត់ឱ្យផ្តល់ភស្តុតាង ក្នុងនាមជាអ្នកជំនាញមួយរូប នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការដេញ ដោលផ្ទាល់មាត់ ស្តីពី បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដែលមានកាលបរិច្ឆេទ នៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ខាងមុខនេះ។

II. ច្បាប់ដែលនៅជាធរមាន

---

³ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស(អបជ១៧) សំណើរបស់ អៀង សារី ស្នើសុំឱ្យដាក់បន្ថែមរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Paulus Falke ទៅក្នុងសំណុំរឿង និងសុំការ អនុញ្ញាតឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Paulus Falke ផ្តល់ភស្តុតាង តាមរយៈបណ្តាញវីដេអូ នៅក្នុងសវនាការទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ចុះថ្ងៃទី ២០ កុម្ភៈ ២០០៩ (សំណើសុំលោក Falke ជាលើកទីមួយ)។

⁴ មេធាវីការពារក៏បានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការផងដែរ និង បានជូនដំណឹងរួចមកហើយថា ប្រសិនបើ អ្នកជំនាញត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងតាមរយៈបណ្តាញវីដេអូ នោះការរៀបចំចាត់ចែងសន្តិសុខ និងបច្ចេកទេស អាច ចំណាយពេលវេលាលើសពី ២ ថ្ងៃ ដើម្បីរៀបចំ និងសាកល្បង។

⁵ រឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, សេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរនៃសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពី សំណើនានាដែលបានដាក់ជូននៅចំពោះមុខអង្គបុរេ ជំនុំជម្រះ ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់ នៅថ្ងៃតែមួយ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌ ២ ។

6. អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៣១(១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះអាច “ស្វែងរកជំនួយជាមតិយោបល់ពីអ្នកជំនាញ អំពីបញ្ហាដែលយល់ឃើញថា មានសារៈសំខាន់ចាំបាច់ដល់ [...] កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់អ.វ.ត.ក”។ ភាគីមួយអាចស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ “តែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យជាថ្មី ឬពិនិត្យឡើងវិញនូវបញ្ហាដែលជាកម្មវត្ថុនៃរបាយការណ៍របស់អ្នកជំនាញមួយរួចទៅហើយនោះ។ សំណើសុំនេះត្រូវតែធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវផ្តល់ហេតុផល”⁶។

III. ទង្វើករណី

7. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលយកភាពចាំបាច់ ក្នុងការកោះអញ្ជើញអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រដើម្បីសាកសួរផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងសវនាការស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន⁷។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានអនុញ្ញាតឱ្យមានការពិភាក្សាយ៉ាងយូរ ទៅលើរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់លោក អៀង សារី ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់ ស្តីពី ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដែលបាន ធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨⁸ កន្លងទៅនេះ។ ហេតុដូច្នោះ មតិយោបល់របស់អ្នកជំនាញផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ និងដោយផ្ទាល់ ពាក់ព័ន្ធនឹងសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់ស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបន្តថេរៈវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមែន។

8. ការកោះអញ្ជើញលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ឱ្យមកផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្នុងសវនាការនៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ នេះ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់បំផុត។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ជាមន្ត្រីវេជ្ជសាស្ត្រទទួលខុសត្រូវលើការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ និងស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ឃុំឃាំង នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDU) នៅមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ

⁶ វិធានផ្ទៃក្នុង ៣១(១) (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។

⁷ នៅក្នុងសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់ ស្តីពី ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកទីដំបូងរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកោះអញ្ជើញវេជ្ជបណ្ឌិត នេត្រ ផល្លា ប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាលរបស់ អ.វ.ត.ក ដើម្បីឱ្យមេធាវីការពារសាកសួរពីបញ្ហាសុខភាពរបស់លោក អៀង សារី។ សូមមើលរឿងក្តីរបស់ អៀង សារី, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អជប០៣), កំណត់ហេតុសវនាការ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ទំព័រទី ៨-១០។

⁸ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អជប០៣), កំណត់ហេតុសវនាការ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ទំព័រទី ៣-៥។

សម្រាប់អតីតយូហ្គោស្លាវី ក្នុងរយៈពេលជាងដប់ឆ្នាំកន្លងមកនេះ^១ ហើយក៏បានទទួលមើលខុសត្រូវ ជាប់ឃុំឃាំងពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ចាប់តាំងពីការបង្កើតស្ថាប័ននោះក្នុងឆ្នាំ២០០២ មក ម៉្លោះ។ គាត់មានលក្ខណៈសម្បត្តិប្លែកដាច់គេ ក្នុងការជួយដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យយល់ពី របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រផ្សេងៗមកលើរូបលោក **អៀង សារី** យល់ដឹងពីបទដ្ឋានអប្បបរិមាណនៃ ការព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្រផ្សេងៗ និងការធ្វើតេស្តដែលមនុស្សមានសុខភាព និងអាយុដូចលោក **អៀង សារី** អាចត្រូវធ្វើឡើង ហើយនឹងមានសិទ្ធិទទួលបានបែបនេះប្រសិនបើត្រូវបានគេឃុំខ្លួននៅ UNDU ក្នុងទីក្រុងឡាអេ និងផលប៉ះពាល់នៃការឃុំខ្លួនដែលអូសបន្លាយមកលើសុខភាពរបស់បុគ្គលជាប់ ឃុំឃាំង ។

- 9. ការដែលលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke មិនបានពិនិត្យមើលលោក **អៀង សារី** ដោយផ្ទាល់ ប៉ុន្តែ គ្រាន់តែ បានពិនិត្យឡើងវិញ និងបានវិភាគលើរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ ដែលធ្វើឡើងដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ផ្សេងៗដែលបានពិនិត្យ និងព្យាបាលលោក **អៀង សារី** នោះ មិនបានធ្វើឱ្យខូចដល់តម្លៃនៃភស្តុតាង របស់គាត់នោះទេ។ ពុំមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យអ្នកជំនាញត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងដោយផ្ទាល់ ដែលនេះគឺផ្ទុយ គ្នាចំពោះសាក្សី។ ការពិត លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke អាចនឹងផ្តល់ភស្តុតាងដល់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ អំពី នីតិវិធីដែលបានអនុវត្តដោយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់ អ.វ.ត.ក និងអ្នកជំនាញនានា ដែលតែងតាំងដោយ ក.ស.ច.ស និងផ្តល់ភស្តុតាងថា តើវេជ្ជបណ្ឌិត និងអ្នកជំនាញទាំងនេះប្រើប្រាស់វិធានការដល់កម្រិត បទដ្ឋានអន្តរជាតិ ដែរឬទេ ជាជាងផ្តល់ភស្តុតាងថា តើលទ្ធផលនៃការពិនិត្យ និងការធ្វើតេស្តរបស់ អ្នកទាំងនោះត្រឹមត្រូវដែរឬយ៉ាងណានោះទេ។

IV. សំណូមពរ

យោងលើមូលហេតុដូចបានលើកឡើងនៅទីនេះ មេធាវីការពារសំណូមពរដោយក្តីគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំ ជម្រះមេត្តា៖

ក. អនុញ្ញាតឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ផ្តល់ភស្តុតាងផ្តល់ភស្តុតាងក្នុងនាមជាអ្នកជំនាញ នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការផ្ទាល់មាត់ នាថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ខាងមុខនេះ និង

^១ សូមមើលប្រវត្តិរូបរបស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ដែលបានភ្ជាប់ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធ ក ។

ខ. បង្គាប់ដល់ភាគីទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២ ឆ្លើយតបនឹងសំណើនេះត្រឹមថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការសម្រេចសេចក្តី ទៅលើសំណើនេះបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីឱ្យមេធាវីការពារ និងផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ ធ្វើការរៀបចំចាត់ចែងដែលចាំបាច់នានាឱ្យលោកវេជ្ជបណ្ឌិត Falke ផ្តល់ភស្តុតាងតាមរយៈ បណ្តាញវីដេអូ។

សូមអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកសំណើសុំនេះដោយក្តីគោរព។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៩

Michael G. Karnavas

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី